
ASUKOKONAISUUDEN SUUNNITTELUPROSESSI

Cobblerina-yritykselle

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Muotoilu

Visamäki, kevät 2014

Sanna Niskanen

VISAMÄKI

Muotoilu

Jalkine

Tekijä

Sanna Niskanen

Vuosi 2014**Työn nimi**Asukokonaisuuden suunnitteluprosessi
Cobblerina-yritykselle

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön aiheena oli etsiä kirjallisuuslähteistä ja muusta aineistosta uusia suunnittelutapoja sekä hyödyntää niitä asukokonaisuuden suunnittelussa. Toimeksiantajana opinnäytetyössä oli vuonna 2012 perustettu Cobblerina-yritys, joka valmistaa laukkuja ja jalkineita käsityömaisesti piensarjatuotantona. Tavoitteena oli kartuttaa Cobblerinalle uusia tapoja rikastuttaa suunnitteluvaihetta. Suunnittelumetodien kokoamisen ja analysoinnin jälkeen saatua tietoa hyödynnettiin Cobblerinan kevään Shine-2014 malliston showstopperin suunnittelussa. Naisille suunnattuun asukokonaisuuteen kuului polvipituinen mekko, korkeakorkoiset kengät sekä laukku. Aineistosta valittujen metodien lisäksi suunnitteluun vaikutti kevään 2014 malliston olemassa oleva muotokieli sekä teemaan liittyvä värimaailma sekä olemassa olevat materiaalit ja lestit.

Opinnäytetyössä tarkasteltiin jalkine- ja vaatesuunnittelussa käytettäviä suunnittelumenetelmiä kirjallisuutta apuna käyttäen. Kirjallinen aineisto oli pääasiassa englanninkielistä ja keskittyi muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vaatetukseen. Mikään opinnäytetyöhön valikoituneista kirjoista ei käsitellyt yksinomaan suunnittelua, vaan kirjat käsittelivät koko malliston syntyprosessia aina teeman valinnasta loppupresentaatioon. Aineistona käytettiin myös jalkineen pääaineen Suunnittelu ja tekninen projekti -kurssin materiaalia sekä vaihto-opettajien pitämän Unlocking Creativity intensiiviviikon materiaalia.

Lopputulokseksi opinnäytetyössä tuli uusia suunnittelumenetelmiä, joita Cobblerina voi käyttää jatkossa tuotteiden suunnittelussa apuna. Opinnäytetyön puitteissa suunnittelutapoja hyödynnettiin käytännön kokeilujen kautta ja odottamaan jäi vielä mielenkiintoisia suunnittelutapoja, joita ei hyödynnetty Cobblerinan Shine-2014 malliston showstopperissa.

Avainsanat Suunnittelu, asukokonaisuus, yritysysteistyö**Sivut**

36 s.

Visamäki
Degree Program in Design
Footwear Design

Author	Sanna Niskanen	Year 2014
Subject of Bachelor's thesis	Designing an outfit for Cobblerina	

ABSTRACT

The subject of this bachelor's thesis was to find new ways to design and use them to design one outfit. This thesis was made for a small enterprise called Cobblerina, which was established in 2012 to produce bags and shoes. The aim of this thesis is to find out new ways of designing. The designing methods found during this work were used in designing the showstopper of Cobblerina's spring collection 2014. This women's outfit consists of a knee-length dress, high-heeled shoes and a clutch bag. The design of this outfit was influenced by the methods chosen from literature and the overall shapes and colors used in Cobblerina's spring collection 2014.

The chosen design methods for shoes and bags were studied by using the professional literature, which was mainly English and almost only concentrating on clothing design. These books depicted the whole process of designing from choosing the theme all the way to the runway. In addition to the literature, also the contest of some designing courses organized by HAMK University of Applied Sciences was included in the studied material.

The result of this thesis was an interesting overview of designing methods, which Cobblerina can use in designing its future collections. Some designing methods found in this paper were used in the showstopper of spring collection 2014 and some others were left to be used later on.

Keywords Designing, an outfit, co-operation with an enterprise

Pages 36 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Työn eteneminen.....	1
1.2	Keskeiset käsitteet.....	2
1.3	Tutkimuskysymykset	4
1.4	Rajaus	4
1.5	Viitekehys	5
2	COBBLERINA YRITYSESITTELY	6
2.1	Yrityksen arvot.....	7
2.2	Kohderyhmä	7
3	KIRJALLISUUDESTA ESIIN NOUSSEET SUUNNITTELUMENETELMÄT	9
3.1	Suunnitteluun liittyvä lähdeaineisto	9
3.2	Muotoilu lestin tai nukan päälle.....	10
3.3	Arkipäivän esineiden hyödyntäminen suunnittelussa	13
3.4	Silhuetti- ja sapluunasuunnittelu	15
3.5	Analysointi.....	17
4	SUUNNITTELUMENETELMÄT COBBLERINAN KÄYTTÖÖN.....	18
4.1	Asukokonaisuuden suunnittelussa käytetyt menetelmät	18
4.2	Muut mahdolliset suunnittelumenetelmät	20
5	SHOWSTOPPER-ASUN SUUNNITTELU	21
5.1	Laukku	22
5.2	Kengät	25
5.3	Vaate.....	30
6	POHDINTAA SUUNNITTELUMENETELMIEN KARTUTTAMISEN JA SUUNNITTELUN ONNISTUMISESTA.....	33
6.1	Kuvat valmiista showstopper asukokonaisuudesta	34
	LÄHTEET	35

1 JOHDANTO

Opinnäytetyö taustalla on Cobblerina yritykselle suunniteltu kevään 2014 mallisto. Mallisto koostuu vaatteista, laukuista, kengistä sekä koruista ja miesten ruseteista. Vaatetuksen sivuaineessa suunnittelen ja kaavoitan kaksi asua miehille ja kaksi asua naisille. Itsenäisesti toteutan kyseisiin asuihin kengät sekä muut asusteet. Idea opinnäytetyön aiheeseen syntyi tarpeesta suunnitella mallistoon showstopper asukokonaisuus, joka sopii mallistoon, mutta on silti kaupallista Cobblerinan mallistoa erikoisempi.

Valitsin opinnäytetyö aiheen niin, että se tukee viimeisen vuoden opintoja mahdollisimman tehokkaasti sekä edesauttaa Cobblerina-yritykseni toimintaa valmistuttuani. Osallistun vaatetuksen sivuaineessa kolmannen vuosikurssin jalkine- ja vaatetusopiskelijoiden järjestämään kevään 2014 W14 -muotinäytökseen. Aiheen lopullista muotoa hakiessani päädyin siirtämään tutkimuksen painon pois valmistuksesta ja keskittymään suunnitteluun sekä siihen liittyviin osa-alueisiin.

Opinnäytetyössäni etsin kirjallisuudesta uusia näkökulmia suunnitteluun. Mielenkiintoisena ajatuksena herää mahdollisuus käyttää suunnittelumetodeja ristiin vaate- ja asustemallistoissa. Kaikkia kartuttamiani ideoita en pysty opinnäytetyön yhteydessä käyttämään, mutta tavoitteena on, että voin hyödyntää niitä tulevaisuudessa. Opinnäytetyössä käytän suunnittelutapoja yhteen asuun, joka tulee olemaan mallistoni showstopper. Asu on naisille suunnattu ja siihen kuuluu laukku, kengät sekä mekko.

Cobblerinan tarpeet sekä olemassa olevat resurssit tulee ottaa huomioon showstopperin suunnittelussa. Cobblerinalla on jo olemassa vahva tyyli ja muutama suosittu tuote, jotka muodostavat tämänhetkisen malliston rungon. Aion ottaa yhden jo olemassa olevan mallin mukaan uuteen mallistoon ja muuttaa sen uusiin väreihin niin, että saan jatkuvuutta jo olemassa olevaan tyyliin ja linkitettyä tulevan malliston vanhaan. Cobblerinan asiakaskunta on koostunut toistaiseksi lähes kokonaan naisista, mutta haluan ottaa myös miehet huomioon potentiaalisina asiakkaina. Mallistoni jakautuu kahteen miesten ja kolmeen naisten asukokonaisuuteen.

Pääasiallinen tutkimustyö keskittyy suunnittelumetodien kartuttamiseen ja selvittämiseen useasta eri näkökulmasta, joista tulee olemaan hyötyä myös myöhemmin, kun suunnittelen uusia malleja tuleviin Cobblerinan mallistoihin.

1.1 Työn eteneminen

Cobblerinalle tehtävän opinnäytetyön tarkoituksena on kartuttaa suunnittelumetodeja, jotka auttavat yrityksen suunnitteluprosessin monipuolistamisessa. Kirjallisuudesta löydettyjä suunnittelutapoja hyödynnetään käytännössä Cobblerinan kevään 2014 malliston showstopperia suunniteltaessa. Opinnäytetyö etenee johdanto-osuuden

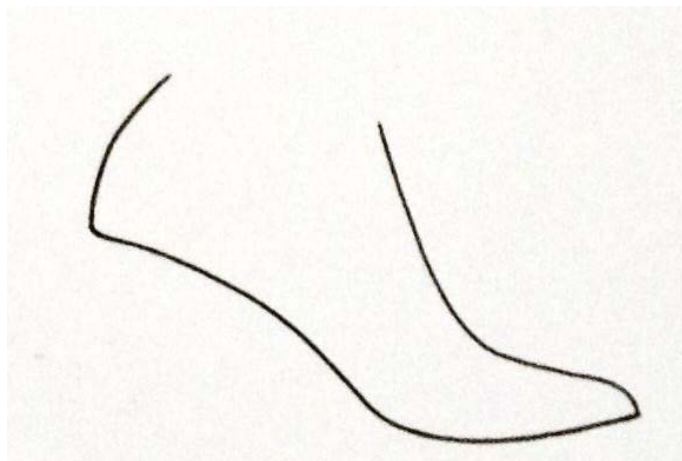
jälkeen Cobblerinan yritysesittelyyn, jossa kerrotaan yrityksen historia ja arvot sekä kohderyhmä. Yritysesittelyluvun jälkeen opinnäytetyö jatkuu kolmanteen lukuun suunnittelumetodien kartuttamiseen lähdeaineistosta sekä aineiston analyysiin. Neljäs luku kuvaa tarkemmin löydettyjä suunnittelutapoja sekä kertoo, kuinka ne soveltuvat Cobblerinalle. Lisäksi opinnäytetyön luku neljä jaottelee, mitä löydettyistä suunnittelutavoista käytettiin Cobblerinan showstopperin suunnittelussa. Showtopper asun suunnitteluun keskitytään luvussa viisi erikseen vaateen, kenkien ja laukun osalta. Opinnäytetyön lopussa on pohdintaosuus tutkimuksen sekä showstopper asun suunnittelun onnistumisesta.

1.2 Keskeiset käsitteet

Käyttäessäni termiä mallisto, tarkoitan kokonaisuutta, johon kuuluvat vaatteet, kengät sekä laukut ja muut mahdolliset asusteet. Asustemallisto termi pitää sisällään kengät, laukut ja mahdolliset korut ja korujen kaltaiset irralliset somisteet. Voin puhua myös eritellysti jalkinemallistosta ja asustemallistosta, jolloin asustemallistoon kuuluu laukut, mahdolliset korut ja korujen kaltaiset irralliset somisteet ja jalkinemallistoon pelkät kengät. Saatan jaotella mallistot myös miesten ja naisten mallistoihin. Vaatemallisto sisältää ainoastaan vaatteet.

Showstopper asukokonaisuuteen kuuluu laukku, kengät sekä vaate. Showstopper on malliston pysäyttävä ja huomiota herättävä asu, joka saa poiketa muusta mallistosta, eikä sitä suunnitella kohderyhmälähtöisesti.

Siluetti on objektin ääriiviivojen muodostama muoto (kuva 1). Sapluuna on $\frac{3}{4}$ koossa oleva lestin sivuprofiilin muodostama aukko pahvissa, jonka läpi katsotaan esimerkiksi ideatauluja (kuva 2) (Nebo, haastattelu 12.3.2014).

Kuva 1. Siluetti (Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 98)

Kuva 2. Sapluuna

3D tarkoittaa kolmiulotteista objektia, jota voidaan käyttää inspiraation lähteenä joko sijoittamalla esimerkiksi lestin päälle tai työstämällä objektia uusien muotojen löytämiseksi. 2D tarkoittaa tasossa, esimerkiksi paperilla tai tietokoneella, tapahtuvaa työskentelyä, kuten luonnostelua tai teknisten viivapiirrosten tekemistä.

Nahkaa voidaan parkita kahdella tavalla käyttäen joko kasvi- tai kromipohjaista ainetta prosessissa. Kromiparkittu nahka on yleisempää, vaikka siinä käytetään ihmisille ja ympäristölle haitallisia kemikaaleja. Parkitseminen lopettaa nahan mätänemisen ja tekee siitä käyttökelpoisen materiaalin.

Oxford on perinteinen, etenkin miesten juhlaengissä käytetty, ompelurakenne. Miesten juhlaengissä esiintyy myös brogue rei'itystä esimerkiksi kärjessä. Siipikärjyksellä tarkoitetaan kärkeä, joka muodostaa sydämen yläosaa muistuttavan muodon (kuva 3).

Kuva 3. Täysbrogue oxford siipikärjyksellä (<http://tyyliniekka.fi/blogi/wp-content/uploads/2011/06/KenkakaappiBrogue.jpg>)

Laukkutukki sanalla viitataan lestiä ja hattutukkia vastaavaan elementtiin, jota voisi käyttää laukun muotoilun pohjana. Sana ei ole ammatillisesti vakiintunut, mutta käytän opinnäytetyössä sitä, koska se helpottaa tiettyjen asioiden havainnollistamista sanoin. Laukkutukki ei ole uusi keksintö, mutta huomattavasti harvinaisempi kuin lesti, joka on välttämätön jalkineiden valmistuksessa.

1.3 Tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön pääkysymys on ”Minkälaisia suunnittelumetodeja vaate- ja jalkinesuunnittelussa käytetään?” Pääkysymyksen lisäksi opinnäytetyössä vastataan alakysymyksiin ”Minkälaisia jalkinesuunnittelun metodeja voidaan käyttää vaatesuunnittelussa?” ja ”Minkälaisia vaatesuunnittelun metodeja voidaan käyttää jalkinesuunnittelussa?” sekä ”Minkälainen showstopper asukokonaisuus syntyy suunnittelumetodien avulla?”. Pääkysymykseen vastataan lähdeaineiston analyysissä. Alakysymyksiin vastaukset tulevat analysoinnissa ja showstopperin suunnittelun yhteydessä.

1.4 Rajaus

Olen rajannut lopputulokseksi kolme naisille suunnattua tuotetta. Suunnittelen asukokonaisuuden Cobblerinan Shine -2014 malliston showstopperiksi. Asukokonaisuuteen kuuluu laukku, kengät sekä vaate. Linkitän tämän asun muuhun mallistoon käyttämällä siitä jäljelle jääneitä materiaaleja. Tällä tavalla showstopper sopii muuhun mallistoon värien ja materiaalien kautta. Vaikka lähtökohtaisesti asukokonaisuuden suunnittelu on innovatiivista ja uusia tapoja luovasti käyttävää, haluan silti tuoda showstopperiin yhteneväistä muotokieltä muusta mallistosta esimerkiksi yksityiskohdilla ja leikkausten muodoilla.

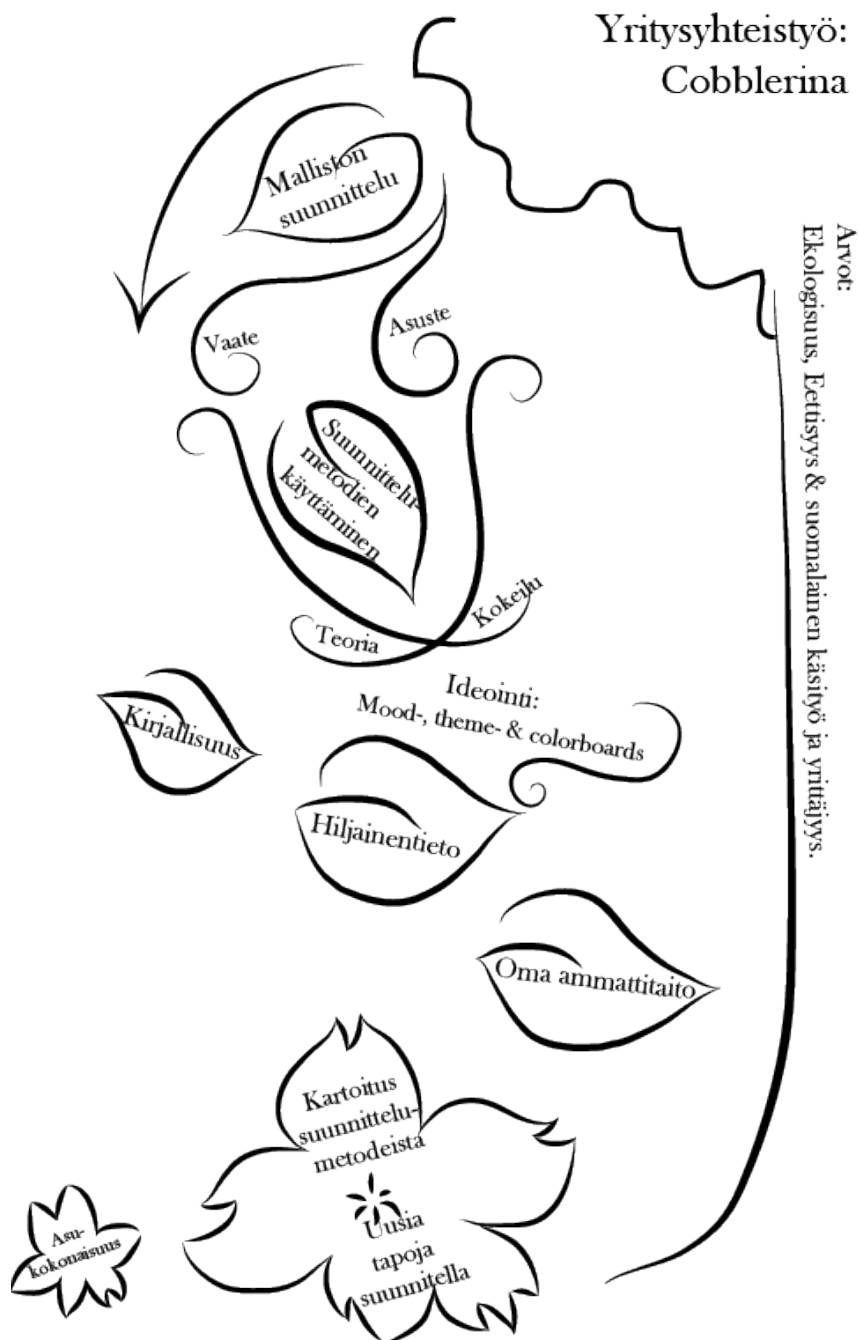
Opinnäytetyöhön ei kuulu tuotteiden kaavoittaminen, protoaminen eikä valmistaminen, elleivät edellä mainitut kohdat vaikuta tuotteiden ulkonäköön. Esimerkiksi muotoilemalla mallinukun päälle tehtävät vaatteet ovat osa suunnittelua, vaikka välissä tapahtuu ompelua. Opinnäytetyöhön kuuluu katsaus valmiiseen asukokonaisuuteen ja kuva lopullisesta kokonaisuudesta. Esitän tuotteiden syntyprosessin luonnosten, prosessikuvien, esityskuvien sekä valmiiden tuotekuvien muodossa. Kerron myös millaisia suunnittelutapoja olen käyttänyt kussakin tuotteessa ja kuinka suunnittelu on edennyt valmiiseen tuotteeseen.

Opinnäytetyöhön kuuluu suunnittelumetodien kartoittaminen ja analysointi niin vaatetuksen kuin jalkineenkin alueelta. Aineistona opinnäytetyössä käytän kirjallisuutta sekä koulussa käymieni kurssien materiaalia. Hyödynnän löytämiäni suunnittelumetodeja showstopper asukokonaisuudessa sekä analysoin suunnittelemani tuotteet tutkimuksessa löytyvän aineiston pohjalta.

1.5 Viitekehys

Opinnäytetyön lähtökohtana on suunnitella Cobblerin Shine-2014 mallistoon soveltuva showstopper asukokonaisuus, johon kuuluu vaate, kengät ja laukku naisille. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon Cobblerin arvot ja tyyli sekä suunnitteilla olevan malliston ilme. Prosessissa paneudutaan jalkineen ja vaatetuksen kirjallisuuteen, joista haetaan tukea suunnitteluun. Teorian ja kokeilujen avulla on tarkoitus saada uusia näkökulmia jalkineiden, laukkujen ja vaatteiden suunnitteluun. Osana ideointia käytän myös tunnelma-, teema- ja väri-ideatauluja. Lopputuloksena syntyy kartoitus uusista suunnittelutavoista (kuva 4 viitekehys).

Kuva 4. Viitekehys

2 COBBLERINA YRITYSESITTELY

Cobblerina on vuonna 2012 perustamani pienyritys, jonka tavoitteena on vahvistaa suomalaisen käsityön ja designin välistä suhdetta. Cobblerinan tuotteisiin kuuluvat pysyvät sekä kausittain vaihtuvat laukku- ja jalkinemallit. Pienen merkin voimana on suuri intohimo tehdä ja luoda tuotteita, jotka kertovat tarinaa käyttäjänsä persoonasta. Parhaat tuotteet syntyvät vaivatta ilman luomisen tuskaa ja niistä näkyy ajattomuus sekä tekemisen nautinto. Cobblerinan malliston pysyvissä tuotteissa (kuva 5) uusilla kausiluontoisilla väreillä (kuva 6) pyritään pitämään tietyt tuotteet mallistossa ja luomaan tunnistettavaa tyyliä Cobblerinalle.

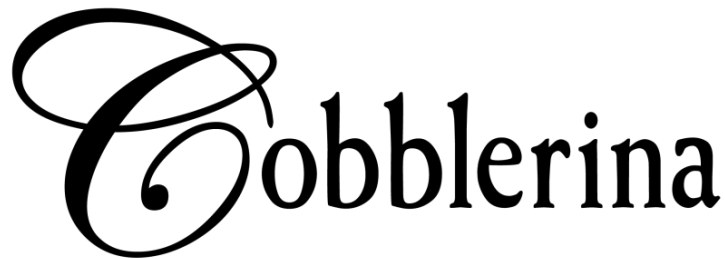

Kuva 5. Cobblerinan malliston pysyvä tuote

Kuva 6. Pysyvä tuote uuden malliston väreissä

Cobblerina -nimi kertoo yrityksen tarinan. Cobbler eli suutari kuvaa taustaani intohimoisena käsityöntekijänä. Kun tämä käsityöläisyys yhdistetään naiselliseen muotoiluun, saadaan jotain ballerinamaisen ihastuttavaa. Näin Cobblerinassa yhdistyvät kaksi erilaista maailmaa. Uudistuneen yritysilmeen logo (kuva 7) on osana Cobblerinan tuotteita. Nahkaan painetun kuvion löytää kaikista tuotteista. Yritykselle ja sen tuotteille on tärkeää hyvä brändin luonti. Nimi, tuotemerkki tai symboli ja tunnistettava tyyli ovat avainasemassa designmaailman kovassa kilpailussa (Dillon 2012, 86).

Kuva 7. Cobblerinan logo

2.1 Yrityksen arvot

Eettisyys, ekologisuus, kotimaisuus ja laatu ovat tärkeitä arvoja Cobblerinan yritysideoologiassa. Valmistan kaikki Cobblerinan tuotteet itse ja näin pystyn takaamaan tuotteiden valmistuksen eettisyyden ja pyrkimään lähituotannolla ekologisuuteen sekä kotimaisuuteen. Tehdessäni tuotteet itse pystyn myös valvomaan, että asiakkaille päätyvät tuotteet ovat varmasti hyvälaatuisia. Nahkamateriaalit ovat toistaiseksi pääasiassa ulkomailta hankittuja, eikä niiden valmistusprosessin eettisyyttä ja ekologisuutta pysty kaikissa tapauksissa selvittämään.

Vuorikankaina pyrin käyttämään kierrätettyjä materiaaleja, mistä johtuen samannäköisten laukkujen sisus saattaa vaihdella. Yrityksen arvot perustuvat käsityöläisyyteen ja eettisyyteen sekä ekologisuuteen, mutta haluan erottaa taustalla olevat arvot tuotteiden designista. Arvojen ei tarvitse näkyä esimerkiksi kierrätettyjen materiaalien korostamisena tuotteiden ulkonäössä. Koneellisessa valmistuksessa Cobblerina käyttää 100 prosenttisesti uusiutuvaa energiaa.

Pääasiassa naisille suunnattu Cobblerinan mallisto on muotokieleltään ajaton, tyylikäs sekä persoonallinen. Ajattomalla ja trendejä seuraamattomalla suunnittelulla haluan varmistaa tuotteille pitkän elinkaaren.

2.2 Kohderyhmä

Yrityksen yhtenäisen ilmeen takaamiseksi on tärkeää, että kohderyhmä on kartoitettu. Ilman selkeää kohderyhmän rajaamista ja sen tarpeiden sekä tapojen analysointia, yrityksen on vaikea toimia ja luoda itselleen

tunnistettavaa sekä yhtenäistä tyyliä. Tuotteiden suunnittelu sekä niiden markkinointi ovat yhteydessä kohderyhmään. Kun tuotteilla on olemassa huolella mietitty kohderyhmä, suunnittelussa on helpompi pysytellä yhtenäisessä ja tunnistettavassa tyyliässä. Cobblerialle tekemässäni kohderyhmäanalyysissä keskityin ainoastaan naisiin. Pohdinnan pääotsikot olivat: Kuka kohderyhmään kuuluva nainen on? Minkälaisia mieltymyksiä hänellä on? Kuinka häntä voidaan lähestyä mediassa? (Faerm 2011, 26.) (Schaffer & Saunders 2012, 44) Mainituista kirjallisuuslähteistä löytyy kattava lista kohtia, joita tulee pohtia kohderyhmäanalyysiä tehdessä. Tätä listaa hyödynsin tekemässäni kohderyhmäanalyysiä Cobblerialle.

Cobblerialan kohderyhmään kuuluva nainen on iältään 24–59-vuotias. Hän on hyväpalkkaisessa vakituisessa työssä. Työkseen hän on joko todella tiiviisti muodin parissa tai sitten hänen työllään ei ole mitään tekemistä muodin kanssa. Jälkimmäisessä tapauksessa kiinnostus design-tuotteita kohtaan kumpuaa omasta tyylistä sekä arvomaailmasta. Koulutukseltaan hän on korkeakoulutettu, minkä vuoksi hän on eettisesti ja ekologisesti valveutunut kuluttaja.

Tämä Cobblerialan kohderyhmän nainen on joko perheellinen tai sinkku. Perheellisellä naisella on 1-2 joko taaperoikäistä tai lähes aikuista lasta. Riippuen mihin ikäryhmään hän itse kuuluu. Oli hän naimisissa, avoliitossa tai sinkku, hän asuu omistusasunnossa esimerkiksi kerrostalossa isossa kaupungissa tai omakotialueella pienemmällä paikkakunnalla. Cobblerialan kohderyhmän nainen pitää itsestään huolen liikkumalla. Hän pitää ruuanlaitosta ja järjestää mielellään kutsuja ystävilleen.

Tyyliältään Cobblerialan kohderyhmän nainen ei herätä erityisesti huomiota. Kotona hän pukeutuu rennosti ja töissä työympäristön vaatimalla tavalla esimerkiksi smart casual. Juhlapukeutumisessa hän luottaa yksinkertaisiin, tyylikkäisiin ja siisteihin vaatekappaleisiin kuten eleettömään pikkumustaan. Hän haluaa kuitenkin säväyttää asusteilla, jotka saavat olla näyttäviä ja hienostuneella tavalla erikoisiakin.

Kuluttajana hän on hyvin määrätietoinen. Kohderyhmän nainen shoppailee joko tarpeeseen tai lomamatkoilla. Yleensä hän lomaileekin joko suurkaupungin vilskeessä tai lämpimissä lomaparatiiseissa. Vaikka lomallaan hän saattaa vaellella kaupoissa, hän ei kuitenkaan kiertele arkisin kaupoissa ajanvietteeksi. Vaatteensa hän ostaa yleensä Sokokselta tai esimerkiksi Kekäleen tai Halosen kaltaisista laadukkaammista ja kalliimmista kaupoista. Asusteet hän pyrkii kuitenkin hankkimaan pienistä putiikeista. Hän pitää nettikauppojen selaamisesta, mutta tästä huolimatta hän ei tee harkitsemattomia ostopäätöksiä.

Cobblerialan kohderyhmän nainen on sosiaalinen ja ulospäin suuntautunut optimisti, joka levittää positiivisuuttaan ystäviinsä. Hänellä on laaja verkosto kavereita, mutta vain muutama luottoystävä. Ystäviään hän yrittää tavata usein joko kutsumalla heitä luokseen tai käymällä kahviloissa heidän kanssaan.

Mediaan Cobblerinan kohderyhmän nainen suhtautuu avoimesti. Hän käyttää aktiivisesti sosiaalista mediaa kuten Facebook, Twitter, Instagram ja Pinterest. Hän seuraa lempiblogejaan aktiivisesti ja ottaa vaikutteita ja vinkkejä esimerkiksi pukeutumiseen, sisustamiseen ja ruuanlaittoon. Hän on jonkin tai useamman naistenlehden tilaaja kuten Olivia, Costume, Elle tai Trendi. Lehtien lukeminen on hänelle mieluisaa ajanvietettä.

3 KIRJALLISUUDESTA ESIIN NOUSSEET SUUNNITTELUMENETELMÄT

Poimin lähdeaineistosta sekä vaate- että jalkinesuunnittelulle tyypillisiä suunnittelutapoja. Etsin tapoja, joita Cobblerina pystyisi hyödyntämään monipuolisesti jalkine ja laukkusuunnittelussa. Kokosin aineistosta tyypillisiä ja yleisesti käytettyjä tapoja suunnitella. Jaottelin suunnittelutavat kolmeen samantyyllisiin elementteihin sisältäviin kategorioihin riippumatta siitä, onko tapaa käytetty alun perin vaatteiden vai jalkineiden suunnittelussa.

3.1 Suunnitteluun liittyvä lähdeaineisto

Kirjallisuutena tutkimuksessa käytin pääasiassa englanninkielistä aineistoa. Aineisto käsittelee vaatteita, kenkiä ja asusteita. Valtaosa kirjallisuudesta painottuu vaatetukseen, lukuun ottamatta Aki Choklatin kenkiä käsittelevää Footwear Design kirjaa sekä Jane Schaffer ja Sue Saunders Fashion Design Course -kirjasarjan Accessories -osaa.

Aki Choklatin Footwear Design -kirja perehtyy kattavasti jalkineiden maailmaan. Choklatin kirja opastaa lukijansa jalkineiden historiasta aina jalkineteollisuudessa työskentelyyn asti. Footwear -kirjasta löytää tietoa niin jalan anatomiasta kuin eri jalkinemallien nimistäkin. Aki Choklatin Footwear Design -kirjan vahvuutena ovat tarkasti tehdyt tekniset viivapiirrokset ja kauniit esityskuvat.

Susan Dillonin The Fundamentals of Fashion Management -kirja keskittyy muodin yritysmaailmaan ja brändäykseen. The Fundamentals of Fashion Management -kirjassa ei ollut varsinaisesti aineistoa suunnitteluun, mutta se antoi tärkeää tietoa tuotemerkin tunnistettavuuteen liittyen.

Steven Faermin Creating a Successful Collection -kirja on tehty opiskelijoille, jotka tekevät mallistoa ennen valmistumistaan. Kirjalla on tarkka lukijakohderyhmä, jota se opastaa malliston suunnittelussa aina portfolion tekemiseen asti. Creating a Successful Collection -kirja käy kattavasti läpi koko mallistoon liittyvän prosessin, kuinka suunnittelu alkaa inspiroitumisella, miten mallisto kannattaa asustaa ja lopuksi stailata kuvausta varten. Kirjan vahvuuksia ovat asustamiseen ja stailaamiseen sekä portfolioon liittyvät kappaleet. Suunnitteluosuus jää melko vähäiseksi. Yksi kirjan otsikoista on 2-D/3-D, mutta se ei käsittele 3D suunnittelua samalla tavalla kuin tässä opinnäytetyössä käsitellään. Creating a Successful Collection -kirjan 2-D/3-D suunnittelu on mallinukun päälle kankaan muotoilua inspiraatiokuvan perusteella.

Steven Faermin toinen kirja Fashion Design Course luo edeltäjänsä tavoin läpileikkauksen malliston luomisprosessiin aina suunnittelusta markkinointiin. Kirjassa on mielenkiintoinen osio olemassa olevista ja olleista muotitaloista. Fashion Design Course -kirja käsittelee kattavasti erilaisista tyyleistä inspiroitumista, mutta ei anna varsinaisia uusia suunnittelutapoja. Kirjassa on myös osio viivapiirroksin esitetyistä vaatteiden osista ja malleista, samaan tapaan kuin Aki Choklatin Footwear Design -kirjassa on esitelty erilaiset jalkinemallit.

Jane Shafferin ja Sue Saundersin Fashion Design Course: Accessories -kirja sisältää osiot laukuista, kengistä sekä päähineistä. Asusteisiin keskittyvä kirja tuo mielenkiintoisen vaihtelun vaatetuspainotteiseen lähdeaineistoon. Kirjassa on hyvää tietoa asusteisiin liittyen niin materiaaleista kuin erilaisista tekniikoistakin. Fashion Design Course: Accessories -kirja käsittelee laajaa aihetta, jolloin sisältö jää melko suppeaksi. Suunnitteluun liittyvää aineistoa on tässäkin kirjassa vähän.

Opinnäytetyön lähdeaineistossa on kaksi Basics Fashion Design kirjasarjan teosta. Elinor Renfrewin ja Colin Renfrewin Developing a Collection ja Simon Seivewrightin Research and Design. Developing a Collection keskittyy malliston ja tuotemerkin kehittämiseen ja Research and Design kertoo malliston suunnittelusta.

Simon Travers-Spenserin ja Zarida Zamanin The Fashion Designer's Directory of Shape and Style on hyvä suunnitteluun ja inspiroitumiseen keskittyvä kirja. The Fashion Designer's Directory of Shape and Style -kirjassa on myös hyvää kankaisiin liittyvää tietoa, joka auttaa ymmärtämään, kuinka kankaan valinta vaikuttaa suunniteltavan tuotteen olemukseen.

Opintojen aikana käymistäni kursseista nostan esiin kaksi suunnitteluun liittyvää kokonaisuutta. Jalkineen lehtori Merianne Nebon pitämä suunnittelu ja tekninen projekti -kurssi. Opintojakso piti sisällään erilaisia suunnittelutapoja, joiden lähtökohtina oli niin 3D- kuin 2D-suunnittelu. Toinen käsiteltävä opintoihin liittynyt kurssi on Etelä-Walesin yliopiston vaatesuunnittelupuolen vaihto-opettajien Tracy Pritchardin ja Thomas Cluleen pitämä intensiivikurssi Unlocking Creativity. Kurssi sisälsi pääasiassa kolmiulotteista suunnittelua teemana 3D – 2D – 3D. Eli kolmiulotteisesta objektista kaksiulotteiseen tasoon, josta lopulta takaisin kolmiulotteiseen tuotteeseen.

3.2 Muotoilu lestin tai nuken päälle

Vaate- ja jalkinesuunnittelussa molemmissa käytetään usein kolmiulotteista objektia, joka toimii muodon pohjana. Vaatetuksessa käytetään mallinukkeja ja jalkineessa lestejä. Vaatteet voivat olla esimerkiksi löysiä ja roikkuvia, jolloin istuvuudella ei ole suurta merkitystä, mutta silloinkin vaatteiden kaavat ja suunnittelu on tehty ihmismittoja lähtökohtana käyttäen. Jalkineiden suunnittelussa lesti on välttämätön. Jos jalkinetta suunniteltaessa ei noudateta lestin antamia

---

mittoja ja muotoja, saattaa kengästä tulla käyttökelvoton. Toisin kuin vaatteissa, jalkineita ei voida suunnitella täysin löysiksi tai roikkuviksi, koska kenkä, joka ei pysy jalassa, ei ole toimiva kenkä.

Vaatteiden ja jalkineiden muotoilu kolmiulotteisen objektin päälle eroaa voimakkaasti toisistaan. Vaatteita muotoiltaessa on suunnittelijan tunnettava kankaat sekä niiden erilaiset käyttäytymistavat. Kankaat laskostuvat ja laskeutuvat eri tavalla, niiden tekstuuri sekä joustavuus ovat erilaisia ja kankaiden painot vaihtelevat (Travers-Spenser & Zaman 2008, 20). Käytettävän materiaalin ominaisuudet vaikuttavat lopputuloksen ulkonäköön voimakkaasti. Samalla tavalla laskostettu sifonki-, sametti- ja trikoohame ovat lopputulokseltaan toisistaan poikkeavia tuotteita, vaikka väri ja kaavat olisivatkin samat. Suunnittelijan tulee ottaa huomioon tyyli, jota hakee, ja valita käytettävät materiaalit sen mukaan.

Monet jalkineen suunnittelutavat pohjautuvat lestin päällä työskentelyyn. Vaatesuunnittelusta eroten, lestin päälle harvemmin muotoillaan lopullista käyttöön tulevaa materiaalia. Tämä johtuu siitä, että jalkineissa käytettävät materiaalit ovat monesti paksua ja melko jäykkää nahkaa, joka ei sovellu esimerkiksi laskostamiseen. Jalkineiden suunnittelussa etsitään yleensä uusia muotoja, jotka suunnittelun vaiheiden myötä näkyvät lopullisessa mallissa jalkineen pintaa pitkin leikkauksina tai tikkauksina. Oikealla materiaalilla ei saataisi juurikaan uusia ja innovatiivisia muotoja luotua suhteellisen pienikokoisen lestin päälle, mutta käyttämällä muita materiaaleja ja inspiroivia esineitä saadaan suunnitteluun uusia näkökulmia.

Jalkinesuunnittelussa on tyypillistä työskennellä piirtämällä malliviivoja teipatun lestin päälle (kuva 8). Näin pystytään helposti hahmottamaan, kuinka päällisen kappaleet asettuvat parhaiten valmiiseen jalkineeseen. Tämä tapa yksinään on sidonnainen suunnittelijan ajatusmaailmaan, eikä välttämättä anna uusia ratkaisuja, mutta on varsin toimiva suunniteltaessa hyvin perinteistä mallia, kuten esimerkiksi oxford-siipikärjyksellä ja broque rei'ityksellä (kuva 3).

Kuva 8. Lestiä voidaan käyttää myös ideointivaiheessa (Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 109)

Lestin päälle materiaalin muotoilu on hyvä tapa tutustua lestin muotoon ja päästä irti paperille piirtämisen kaksikulotteisuudesta. Tässä voidaan käyttää suunnittelijan inspiraation lähellä olevaa materiaalia, esimerkiksi teeman ollessa luonto, ulkoa voidaan etsiä oksia ja lehtiä, joita asetellaan lestin päälle (Choklat 2012, 100).

Vaatetuksessa vastaavaa metodia voidaan soveltaa esimerkiksi Barbie-nuken päälle (Saari, haastattelu, 13.1.2014). Nuken päälle on helppo asetella samalla tavalla inspiraation lähteeseen liittyviä esineitä tai materiaaleja ja mallistossa käytettäviä kankaita kuin lestin päällekin. Barbie-nuken päälle (kuva 9) on helpompaa nopeasti hahmotella erilaisia muotoja kuin ihmisen kokoisen mallinukan päälle.

Kuva 9. Barbie-nuken päälle muotoilua

Vaatesuunnittelussa mallinukan päälle muotoileminen on yleinen tapa työstää ideaa vaatteeksi. Kokenut suunnittelija tuntee kankaat ja niiden käyttäytymistavat. Oppiakseen, kuinka mikäkin kangas laskeutuu, niiden kanssa on työskenneltävä ja niitä on työstettävä. (Travers-Spencer & Zaman 2008, 20.) Kangasta voidaan muokata mallinukan päällä taittelemalla, laskostamalla, poimuttamalla, pliseeraamalla, keräämällä kangasta ja drapeeraamalla epäsymmetrisesti (Seivewright 2012, 114).

3.3 Arkipäivän esineiden hyödyntäminen suunnittelussa

Muotoja jalkinesuunnittelussa voidaan hakea etsimällä jokin arkipäivän objekti, esimerkiksi lasimaljakko ja tekemällä siitä kopioita erilaisista materiaaleista, kuten pahvi, paperi ja kangas (kuva 10). Tarkoituksena on tämän jälkeen asettaa näitä mallinnuksia lestin päälle erilaisissa asennoissa ja paikoissa (kuva 11) ja kuvata kokeilut. Näin pystytään oivaltamaan uusia näkökulmia ja muotoja jalkineeseen, joita ei muuten olisi tullut suunniteltua. (Nebo, Suunnittelu ja tekninen projekti, 2011.) Kokeiluista otettujen kuvien avulla luonnostellaan niissä näkyviä ideoita lestin silhuetti-kuvien päälle. Näistä nopeista luonnoksista valitaan mielenkiintoisimmat ideat jatkokehittelyyn.

Kuva 10. Lasisesta maljakosta tehdyt tosinnot: paperi, pahvi ja kangas

Kuva 11. Pahvista tehdyn tosinnon asettelua lestin päälle

Muotoja voidaan hakea myös teippaamalla jokin arkipäiväinen objekti, esimerkiksi aurinkolasit (kuva 12). Teipit irrotetaan objektin muotoja seuraten ja liimataan paperille. Näin saadaan uusia muotoja, joita voidaan kokeilla lestin päälle. Aurinkolasit eivät ole kaikkein paras vaihtoehto esineeksi tähän harjoitukseen. Aurinkolasit 2D-muodossa vastaa todella paljon alkuperäisen tuotteen muotoa, eikä siksi anna yllätyksiä kokeilu vaiheessa. Kokeilujen kuvaaminen on tässäkin tapauksessa tarpeellista, jotta niitä voidaan tutkia ja jalostaa myöhemmin (kuva 13). (Pritchard & Clulee, Unlocking Creativity, 2012.)

Kuva 12. Objektin teippausten irroittaminen

Kuva 13. Saatujen muotojen kokeilu lestin päälle

3.4 Silhuetti- ja sapluunasuunnittelu

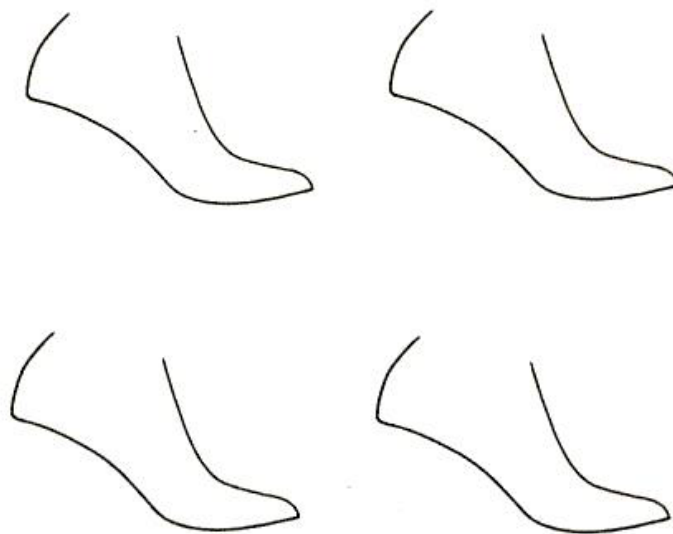
Silhuetti- ja sapluunamenetelmiä käytetään yleisesti jalkineiden suunnittelussa. Lestin muoto on jalkinesuunnittelijalle tärkeä työväline, koska lesti määrittää koron korkeuden sekä kärjen muodon. (Nebo, haastattelu, 12.3.2014.)

Sapluuna -suunnittelussa käytetään $\frac{3}{4}$ koossa olevan lestin sivuprofiilia uusien muotojen löytämiseen. Ensimmäiseksi valitaan lesti, jota aiotaan käyttää tuotteen valmistuksessa. Valinnassa tulee ottaa huomioon koron korkeus sekä kärjen muoto. Lestin valinnassa on myös huomioitava suunnitteleeko varrellista saapasta tai nilkkuria vai varretonta kenkää. Varrellisen ja varrettoman jalkineen lestit eroavat muodoltaan suuaukon alueelta. Valittu lesti kuvataan sivusta ja tulostetaan $\frac{3}{4}$ kokoon. Lestin ääriiviivojen muodostama muoto leikataan pahviin aukoksi. Sapluunaa asetellaan esimerkiksi ideakuvien päälle niin, että aukkoon jää näkyviin mielenkiintoisia kohtia (kuva 14). Tärkeää on valokuvata kaikki sapluunan asetelut ja tutkia niitä tulosteena tai tietokoneen ruudulta. (Choklat 2012, 99).

Kuva 14. Sapluuna ideakuvan päällä (Sapluuna ideakuvan päällä: Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 99)

Jalkinesuunnittelussa yleisesti hyödynnetty $\frac{3}{4}$ kokoinen lestisapluuna on myös hyvä apukeino nopeaan jalkineen luonnosteluun (kuva 15). Sapluunalla voidaan piirtää luonnoskirjan sivulle useita lestinkuvia, joiden päälle vapaasti luonnostellaan päällisen muotoja sekä korkoja (kuva 16). Lestisapluunalla tehtyt lestinkuvat antavat suuren hyödyn nopeaan suunnitteluun, koska niiden päälle tehdyt luonnokset näyttävät valmiiksi oikeat muodot ja mittasuhteet omaavalta jalkineelta. Suunnittelijan ei tarvitse käyttää ylimääräistä aikaa jokaisen luonnoksen kohdalla jalkineen oikean muodon löytämiseen. (Choklat 2012, 94.)

Kuva 15. Lestin silhouetteja sapluunalla tehtynä (Lestin silhouetteja sapluunalla tehtynä: Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 98)

Kuva 16. Luonnostelua lestin silhuettien päälle (Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 95)

3.5 Analysointi

Heti alkuun havaitsin lähes kaikissa kirjallisuuslähteissä korostettavan malliston tunnistettavuutta sekä yhdenmukaisuutta. Mallisto ei ole mallisto, jos tuotteet eivät toimi sekä yhdessä että erikseen. Malliston tuotteissa ja asukokonaisuuksissa tulee olla punainen lanka, joka yhdistää ne toisiinsa. Esimerkiksi toistuva väri tai muoto yhdistää malliston asut toisiinsa. Toistuvaa muotoa voidaan hyödyntää skaalattuna useisiin eri kokoihin, joita voidaan hyödyntää malliston tuotteissa. Tunnistettavana elementtinä toimivaa muotoa voidaan käyttää myös toistettuna useaksi, jolloin muoto muodostaa yhtenäisen pinnan tai yksittäisenä elementtinä. Skaalaaminen ja muodon kopiointi poistavat liian toiston tunnun. Myös tikkaukset, printit sekä kankaan tekstuuri yhdistävät malliston asut toisiinsa. (Faerm 2011, 36, 37.) Jalkineissa mallien keskinäinen tunnistettavuus voi olla lähtöisin lestin muodosta sekä koron mallista.

Muistellessa aiempia opintoja sekä tutustuessa alan kirjallisuuteen havaitsin, että asusteista jalkineiden lisäksi päähineiden valmistuksessa käytetään muotoa antavaa objektia, hattutukkia. Sen sijaan laukkuja suunniteltaessa ei missään lähdeaineistossa mainittu, että apuna voisi käyttää pohjana elementtiä, jonka päälle muotoillaan.

Ajatus laukun muotoilusta vaikuttaa lähtökohtaisesti mielenkiintoiselta ja uudelta tavalta suunnitella. Laukkujen valmistuksesta on hyvin vähän aineistoa kirjallisuuslähteissäni, mutta oletan ettei kyseessä ole kuitenkaan täysin uusi tapa suunnitella. Laukkujen kohdalla on ymmärrettävää, ettei suunnittelu objektin päälle ole ominaista niiden vaihtelevan luonteensa

vuoksi. Vaatteita, hattuja ja jalkineita yhdistää niiden päälle pukemisen aiheuttamat vaatimukset. Pääasiassa niiden tulee pysyä käyttäjänsä päällä ja istua tarkoitukseensa. Hatuilla, niiden ollessa istuvia ja rakenteeltaan muodossa pysyviä eli ei pipomaisia, on samat lähtökohdat kuin jalkineilla. Hatun tulee istua käyttäjänsä päähän sekä pysyä käytössä paikallaan. Hatun rungosta voi lähteä hurjia muotoja ulospäin, mutta pohjan on oltava silti istuva ja tukeva. Laukut kuuluvat samaan asustemaailmaan vaatteiden, hattujen ja jalkineiden kanssa, mutta niiden suunnittelu ei ole sidoksissa mittoihin tai istuvuuteen. Laukut voivat olla isoja tai pieniä, kovia tai löysiä. Niiden sisään ei pueta ihmistä, laukut sijoittuvat ihmisen ulkopuolelle toisin kuin muut.

4 SUUNNITTELUMENETELMÄT COBBLERINAN KÄYTTÖÖN

Tässä luvussa keskityn Cobblerinalle soveltuvien suunnittelutapojen avaamiseen tarkemmin sekä kerron, mitä tapoja showstopper asun suunnittelussa käytettiin. Luvussa viisi keskitytään tarkemmin käytettyihin suunnittelutapoihin Cobblerinan showstopper asussa ja kerrotaan, kuinka suunnittelu eteni lopullisiin tuotteisiin.

Pyrin suunnittelemaan showstopperin niin, että se näyttää kuuluvan muuhun Cobblerinan kevään 2014 mallistoon. Asussa käytetään samoja materiaaleja kuin muussa mallistossa. Naisten malleissa toistuvat harmaat nauhat kaikissa kolmessa kenkäparissa sekä showstopper mekossa. Muun malliston ollessa kohderyhmälähtöisesti suunniteltu, showstopperin ei tarvitse noudattaa kohderyhmän asettamia rajoituksia, vaan voi olla uskaliaampi tyyliltään. Showstopperin suunnittelussa on kuitenkin hyvä pitää mielessä Cobblerinan ja sen kohderyhmän tyyli, jotta tuotteista saadaan mallistoon sopiva. Aluksi pohdin vaihtoehtoa suunnitella showstopper asun vaate, laukku ja jalkineet hyödyntäen samaa suunnittelutapaa. Päädyin kuitenkin käyttämään jokaisessa erilaista tapaa suunnitella. Näin pääsen kokeilemaan useampaa suunnittelutapaa opinnäytetyön puitteissa.

4.1 Asukokonaisuuden suunnittelussa käytetyt menetelmät

Showstopper mekon suunnittelussa käytin vaatetukselle tyypillistä tapaa eli mallinukun päälle muotoilua (Seivewright 2012, 114). Lopullinen mekko on muotoiltu käyttäen muusta mallistosta jääneitä materiaaleja. Mallinukun päälle muotoilu on innostava tapa luoda uusia muotoja. Lähtökohtana muotoilulle voi olla luonnos, kuva Barbie-nukun päälle muotoilusta vaatteesta tai ajatus halutusta muodosta. Oli lähtökohta mikä tahansa sitä on hyvä muokata melko vapaasti käytössä olevien materiaalien ja uusien ideoiden syntyessä muotoilun aikana. Jos lopullista vaatetta muotoillaan ihmisen kokoisen mallinukun päälle pohjaidean ollessa Barbie-nukun päälle muotoilu, tulee ottaa huomioon, että kankaat käyttäytyvät eri lailla isossa ja pienessä koossa. Barbie-nukun päällä esimerkiksi morsiussatiini (kuva 9) näyttää jämäkältä, eikä se laskeudu juuri ollenkaan, mutta kun sama kangas on mallinukun päällä, kangasta on

enemmän ja se ei jää läheskään niin jämäkästi haluttuun muotoon. (Travers-Spenser & Zaman 2008, 20.)

Valitsin mallinukan päälle muotoilun suunnittelutavaksi, koska se on yleinen tapa vaatesuunnittelussa. Kankaita mallinukan päälle muotoilemalla ja kokeilemalla oppii niiden käyttäytymisestä esimerkiksi kuinka mikäkin kangas laskostuu tai laskeutuu. Mielestäni mallinukan päälle suunnittelu soveltuu showstopper-asun mekon suunnitteluun oivallisesti, ollen vapaa ja luova prosessi. Muotoilua voisi käyttää myös viimeistelyssä ja yksityiskohtien luomisessa sen sijaan, että muotoilee vaateen alusta alkaen. Kaavoittamalla valmistettu paitaan voi lisätä mallinukan päällä muotoilemalla esimerkiksi pitsisen laskostetun kauluksen. Kaikkea ei pystytä kaavoittamalla tekemään vaan tietyt suunnitellut elementit vaativat mallinukan päällä työskentelyä. (Travers-Spenser & Zaman 2008, 22.) Cobblerinan Showstopper mekko on muotoiltu mallinukan päällä kokonaan lukuun ottamatta alusmekkoa, joka on valmistettu koon 38 kotelomekon perusmallin kaavoja apuna käyttäen.

Täysin vapaassa muotoilussa, jossa ei ole mallina luonnosta tai ideakuvaa, vaikeinta on lopettaa ja päättää, että nyt tuote on valmis. Helposti käy niin, että nukan päälle tulee laitettua lisää asioita ilman varsinaista ideaa siitä, miksi niitä laittaa. Muotoiltavaan työhön on hyvä ottaa etäisyyttä työskentelyn eri vaiheissa ja kyseenalaistaa vaatteeseen lisätyt elementit. On hyvä kokeilla muotoilua myös luonnoksen pohjalta, koska se kehittää suunnittelijan osaamista kankaiden suhteen (Seivewright 2012, 114).

Jalkineparissa muotoilua tapahtuu myös niiden ollessa valmiina. Niiden suunnittelu perustuu muunneltavuuteen ja mahdollisuuteen luoda erilaisia tyylejä samoilla kengillä. Korkeakorkoiset avokkaat ovat hyvin yksinkertaiset malliltaan, mutta pitkällä ja melko paksuilla nauhoilla niihin saa vaihtuvan tyylin kokeilemalla erilaisia tapoja sitoa nauhat. Kengän korkeakorkoisuus mahdollistaa useampia variaatioita nauhojen käyttöön kuin matalat kengät, koska koron ja pohjan väliin jää alue, jota ei matalissa kengissä ole.

Tutkiessani lähdeaineistoa kohta Aki Choklatin Footwear design -kirjassa (kuva 17) vaikutti muunneltavien nauhakenkien syntyyn. Kokeilin suunnitellessani Cobblerinan kevään -2014 malliston showstopperin jalkineita, kyseisestä kuvasta inspiroituneena erilaisten nauhojen asettelemista lestin päälle erilaisiin asentoihin. Aluksi keskityin siihen kuinka muodot voisi siirtää jalkineen päällisen muodoiksi tai tikkauksiksi. Lopulta keksin käyttää nauhat nauhoina. Nauhakuva käytetään Aki Choklatin Footwear design -kirjassa luonnostelun pohjana, jolloin nauhaelementit katoavat lopulta jalkinemallista kokonaan ja muuttuvat päällisen muodoiksi sekä koroksi.

Kuva 17. Inspiraatiokuva

Showstopper laukkua suunnitellessa halusin käyttää luonnostelua sekä ideakuvien kanssa työskentelyä mahdollisimman aktiivisesti hyväksi, jotta tapa eroaisi showstopper-mekon ja -jalkineiden suunnittelusta. Laukun suunnittelussa käytin silhuettisuunnittelua hivenen muunneltuna. Pahvin sijaan piirsin laukkujen ääriviivat kalvolle, jonka läpinäkyvyys mahdollistaa laukkumallien paremman hyödyntämisen ideoinnissa. Lähdeaineistossa tätä suunnittelutapaa on käytetty vain jalkineiden suunnittelussa. Halusin kokeilla tapaa, jota ei ole kirjallisuuslähteissä hyödynnetty laukkujen suunnitteluun. Lähdeaineistossani silhuettisuunnittelua on käytetty ainoastaan jalkineiden suunnittelussa lestin muotoista sapluunaa apuna käyttäen (Choklat 2012, 99).

4.2 Muut mahdolliset suunnittelumenetelmät

Kiinnostuin laukkujen kohdalla mahdollisuudesta käyttää laukutukkia laukun muotoilussa. Jätin tämän suunnittelutavan kuitenkin vielä käyttämättä tukin valmistuksen vaatimien resurssien vuoksi. Esimerkiksi pyöreä yhtenäisestä nahkakappaleesta venyttämällä tehtävä jämäkkä laukku olisi mielenkiintoinen kokeilu. Kovikkeena tulisi käyttää lämpöaktivoituvaa liimakoviketta, jota käytetään jalkineissa kärjen ja kannan kovikkeina. Myös kasvisparkittu nahka voisi soveltua tähän muodonsäilyttävän ominaisuutensa vuoksi. Kasvisparkitun nahan saa muotoiltua pysyvään kolmiulotteiseen muotoon, jonka se säilyttää. Kun kasviparkitun nahan kostuttaa ja venyttää esimerkiksi lestin päälle kosteana, kuivuttuaan se on jäänyt haluttuun muotoon. Vain kasviparkittu nahka jää haluttuun muotoon toisin kuin kromiparkittu nahka.

Vaatteiden suunnittelussa nostin tutkimuksessa esiin mahdollisuuden käyttää nukan ääriviivoja sapluunana, kuten jalkineissa käytetään lestiä (Choklat 2012, 99). Tämä tapa vaikuttaa myös kokeilemisen arvoiselta ja laukun suunnittelun kohdalla sovelsin tätä tapaa onnistuneesti. Vaatteissa tapa olisi lähempänä jalkineiden tapaa, koska nukan ääriviivat ovat

verrattavissa lestin muotoon. Vaatteita suunniteltaessa sapluunaa apuna käyttäen voidaan myös käyttää esimerkiksi asiakkaan vartalon muotoa. Tämä vaatii luottamusta asiakkaan ja suunnittelijan välillä. Jotta saadaan sapluuna asiakkaasta, täytyy hänestä ottaa valokuva melko vähissä vaatteissa. Näin vartalon muodot tulevat parhaiten esille. Mallistoa suunniteltaessa ilman asiakasta, sapluunaksi käy mikä tahansa saatavilla oleva kuva ihmisen ääri viivoista.

Toistaiseksi käyttämättä jäivät myös molemmat 3D-suunnittelumenetelmät, joita olen opinnoissani soveltanut. En kokeillut showstopperia suunniteltaessa inspiroitua arkipäiväisistä esineistä tehdyistä kolmiulotteisista mallinnuksista (Nebo, Suunnittelu ja tekninen projekti, 2011) (Pritchard & Clulee, Unlocking Creativity, 2012). Vaatteiden suunnittelussa tapa olisi saattanut hyvinkin toimia uutena tapana joko mallinukun päälle oikeassa koossa tai Barbie-nuken päälle. Laukkujen kohdalla asiaa tulisi pohtia tarkemmin, koska laukuista ei ole tavallisesti olemassa laukkutukkia, jonka päälle mallinnuksia voi kokeilla. Toki laukkutukin saattaisi korvata jokin neliskanttinen tai pyöreä esine, joka suunnitteluhetkellä on saatavilla. Tärkeintä on, että suunnittelija inspiroituu, eikä se mitä esinettä hän käyttää apunaan.

5 SHOWSTOPPER-ASUN SUUNNITTELU

Mallistoa tehdessä suunnittelijan on otettava tiettyjä seikkoja huomioon, luodessaan tuotemerkilleen tunnistettavaa tyyliä. Värimaailma, materiaalit sekä kohderyhmä vaikuttavat kaikki osaltaan malliston ilmeeseen. (Renfrew & Renfrew 2009, 20.) Kokonaisuuden on hyvä olla tunnistettava ja tuotteiden toimittava niin yhdessä asukokonaisuuksina ja mallistona kuin erikseen itsenäisinä tuotteina. Mallistossa on hyvä olla kokoava punainen lanka, joka toistuu jollakin tavalla.

Cobblerinan kevään 2014 malliston yleisvärinä vaatteissa on harmaa, lisänä muutama musta yksityiskohta. Asusteissa väreinä ovat vaalean- ja tummansininen, mintunvihreä, helmiäisvalkoinen, hopea ja musta. Ideana ja lähtökohtana on saada asusteet erottumaan ja nousemaan esiin neutraalin värisistä vaatteista. Mallistoa suunniteltaessa tulee miettiä, mikä on asusteiden ja vaatteiden välinen rooli. Ovatko asusteet vaatteiden tukena pienessä roolissa vai ovatko asusteet malliston kannalta tärkeämmät kuin vaatteet? (Faerm 2012, 58.) Cobblerinan kevään Shine-2014 mallistossa asusteet ovat vaatteita tärkeämmässä roolissa, koska Cobblerinan tuotteet ovat asusteita.

Cobblerinan kohderyhmä pukeutuu mielellään mustaan ja neutraaleihin vaatteisiin, jolloin asusteilla saadaan väriä ja persoonallisuutta asuihin. Värien käyttö tulee olla tarkkaan harkittu mallistokokonaisuudessa. Jokaisen värin olemassaolon tarpeellisuus tulee arvioida tarkasti. Pienet sävyerot saattavat näyttää eri materiaalien välillä joko virheeltä tai tarkkaan harkitulta. Pienillä sävyeroilla tuotteen ilme saattaa myös muuttua aivan toisenlaiseksi kuin oli tarkoitettu. Malliston värikarttaa miettiessä kannattaa ottaa huomioon, että siinä on tarpeeksi neutraaleja värejä rauhoittamassa ilmettä, sekä voimakkaita huomiovärejä luomassa

kokonaisuuteen mielenkiintoa. Värejä valitessa kannattaa myös ottaa huomioon, että tietyt väriyhdistelmät ovat tyypillisiä esimerkiksi urheiluvaatteille, jolloin kuluttaja saattaa vieroksua niitä juhlapukeutumisessa. (Faerm 2012, 24.) Showstopperilla ei tarvitse olla kohderyhmää, siksi suunnittelu saa olla vapaampaa ja rohkeampaa. Käytän sekä vaatteissa että asusteissa samoja materiaaleja kuin muussakin mallistossa. Materiaalit yhdistävät showstopper-asun hyvin muuhun mallistoon.

Yksi Cobblerinan arvoista on ekologisuus. Pyrin ottamaan ekologisuuden huomioon suunnittelussa niin, että tuotteiden käyttöikä olisi mahdollisimman pitkä ja käytettävyys monipuolinen. Laukun ja jalkineiden suunnittelussa tämä näkyy niiden muunneltavuudessa ja vaihtelevuudessa. Laukulla on yhteensä neljä erilaista ilmettä. Värien vaihtuvuus ja muodon muuttuminen luovat erilaiset ilmeet sekä erilaiset käyttötarkoitukset. Showstopper-korkokengissä tyylejä on niin monta kuin niiden käyttäjä keksii nauhoista sitoa. Lisäksi irrotettavilla lisäosilla uusia käyttötapoja ja tyylejä saa vielä lisää.

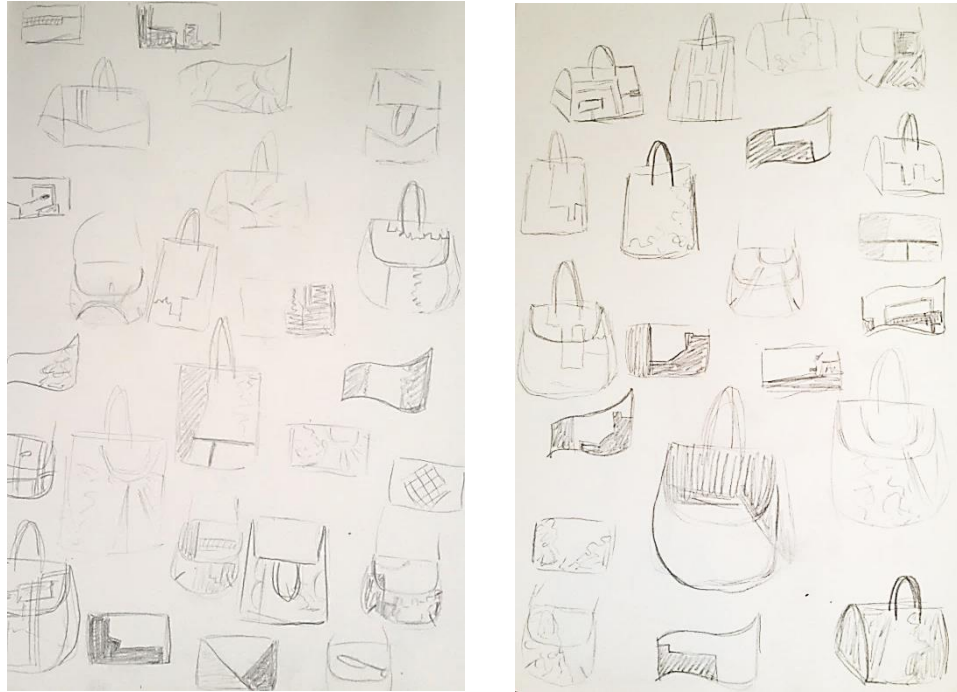
5.1 Laukku

Laukun suunnittelun aloitin piirtämällä erilaisia laukkujen malleja läpinäkyvälle kalvomuoville pelkkinä yksinkertaisina ääriviivakuvina. Näitä laukkujen ääriviivoja asettelemalla ideakuvien päälle ja kuvaamalla asetelut, saattaa löytää uusia kiinnostavia muotoja. Tämä tapa on tyypillinen jalkinesuunnittelussa pahviin leikatun lestin muotoisen aukon avulla. Laukuissa tapaa täytyi soveltaa hieman, sillä laukut eivät ole yhtä selkeitä objekteja kuin jalkineiden suunnittelussa ja valmistuksessa käytettävä lesti. Käytin kuutta yksinkertaista laukun muotoa hakiessani inspiraatiota showtopper-asun laukkuun (kuva 18).

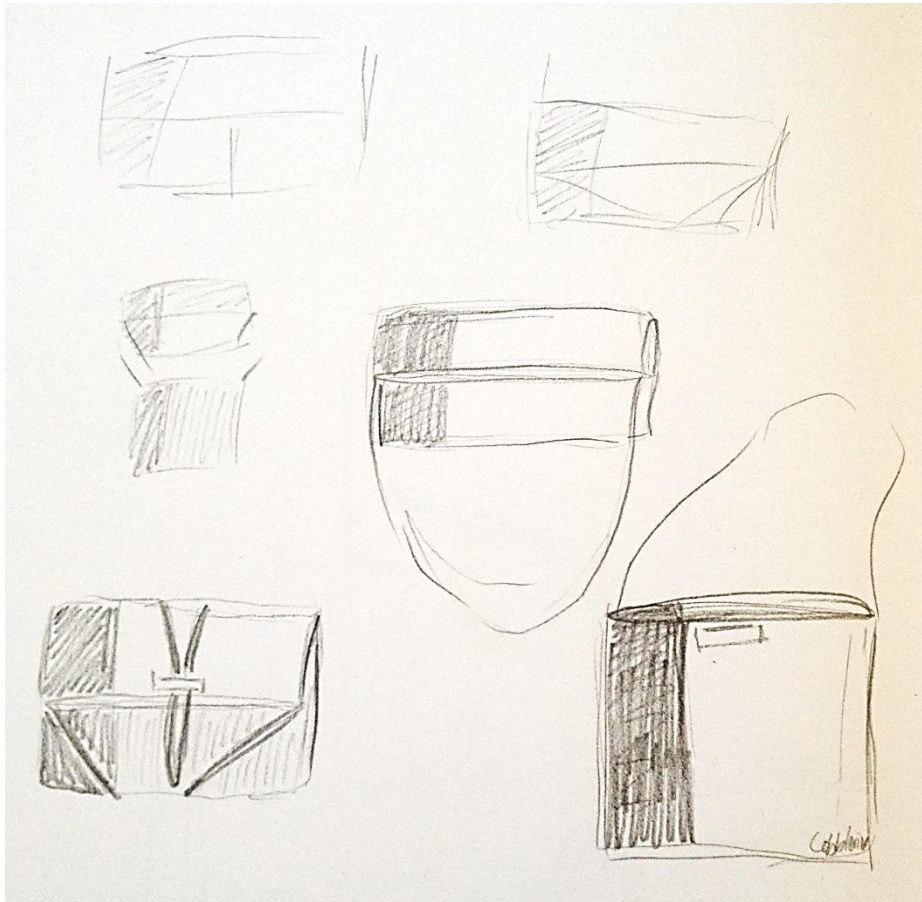
Kuva 18. Inspiroitumista sapluunoita asettelemalla

Valokuvattuani sapluunakokeilut, piirsin niistä nopeat luonnokset, joista näkee minkälaisia viivoja ja muotoja laukkujen sisään jää. Tämä vaihe on hyvä tehdä melko nopeilla ja pienillä luonnoksilla. Tässä vaiheessa ei kannata jäädä hiomaan yksittäisiä luonnoksia (kuva 19). Nopeista luonnoksista valitaan mielenkiintoisimmat mallit jatkokehitykseen. Luonnoksia tulee tehdä useita sivullisia ja varioida muotoja erilaisissa asennoissa ja skaalattuna. Välillä luonnoksista poimitaan kiinnostavimmat ja tuoreimman näköiset, joita varioidaan lisää. (Shaffer & Saunders 2012, 58.)

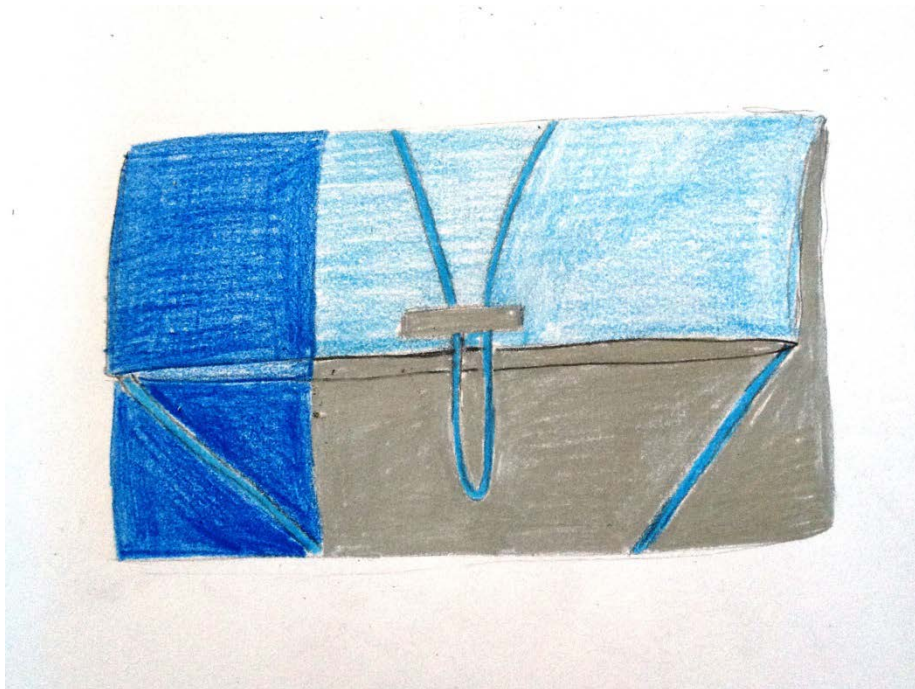

Kuva 19. Alkuvaiheen luonnoksia

Jatkokehitysvaiheessa valitsin muutaman kiinnostavan luonnoksen ja piirsin ne isompaan kokoon. Saadakseen lukuisia ideoita lopullista valintaa varten tulisi inspiraatioluonnoksista valittuja malleja varioida luonnostellen. Lopulta päädyin yhteen laukkumalliin, jota halusin lähteä kehittelemään Cobblerinan malliston showstopperin laukuksi (kuva 20). Tässä vaiheessa pohdin myös, minkä värinen showstopper-asun laukku tulisi olemaan. Laukkumalliin päädyin varioimalla yhtä nopeaa luonnosta ja kokeilemalla siihen valitsemani värit (kuva 21). Katsellessani nopeita luonnoksia, suurin osa niistä ei herättänyt mitään ajatuksia. Yksi pieni melko yksinkertainen luonnos sen sijaan kiinnitti huomioni ja sai ajatuksen muunneltavasta laukusta syntymään. Tässä vaiheessa suunnittelua tulee myös miettiä langan väri, viimeistely ja reunankäsittelyt sekä yksityiskohdat, lukkiinnitys ja tuotemerkin paikka (Shaffer & Saunders 2012, 59).

Kuva 20. Jatkokehittelyä

Kuva 21. Värien valinta

Showstopper -laukku on malliltaan muunneltava. Sitä voi käyttää kädessä kannettavana clutch-laukkuna, jolloin laukku taipuu kaksinkerroin ja olkahihna kietoutuu laukun ympärille koristeeksi. Laukkua voi käyttää myös hivenen isompana olkalaukkuna, jolloin hihna on olkahihnana ja laukku ei ole kaksinkerroin. Väriykseltään laukku on monivärinen, siinä esiintyy kolme malliston väriä: vaalean- ja tummansininen sekä hopea. Laukulla on myös värityksen kannalta kääntöominaisuus. Tummansininen väri on toisessa sivussa molemmilla puolilla ja vaaleansininen ja hopea ovat lopussa laukussa eri puolilla siten, että laukun ilme vaihtuu riippuen käyttötavasta. Hihna on vaaleansininen ja koristeena olevat elementit väritään hopeiset. Koristeet toimivat osana lukitusta laukun ollessa clutch mallinen. Silloin hihna kiedotaan laukun ympäri ja pujotetaan koristeelta (kuva 22). Laukussa on lisäksi harmaa vuorikangas ja magneettilukkokiinnitys.

Kuva 22. Yksityiskohtia

5.2 Kengät

Lesti antaa kengän kärjelle muodon sekä määrittelee koron korkeuden. Suunnittelija voi halutessaan suunnitella lestin muodon, mutta opinnäytetyössä tulee ottaa huomioon, että Cobblersinalla on tietty valikoima lestejä käytössä, jolloin suunnittelussa ei voida vaikuttaa edellä mainittuihin ominaisuuksiin. Showstopperiin valitsin korkeakorkoisen Garlic -lestin (kuva 23). Lestin koron korkeus on noin 10 cm ja kärki on hivenen suippo. Valmistettavan jalkineparin koko on 38.

Kuva 23. Garlic -lesti

Jalkineen suunnittelussa kiinnostuin Aki Choklatin Footwear design kirjassa olevasta kuvasta, jossa lestin päälle on kiedottu nauhaa (kuva 17). Inspiroituneena kyseisestä kuvasta lähdin kokeilemaan erilaisten nauhojen sitomista lestin ympärille. Mietin, kuinka saisin nauhamaista pintaa jalkineen päällisiin tikkauksin tai leikkauksin. Lopulta oivalsin, että olisi mielenkiintoista ottaa nauhat mukaan jalkinemalliin nauhoina, eikä pinnan muotoina. Jalkineparin suunnittelun lopputulos on malliston kannalta oikein oivallinen, sillä nauhat toistuvat malliston naisten matalissa kengissä. Showstopperin nauhat ovat samaa materiaalia, mutta moninkertaisesti pidemmät kuin muiden naisten jalkineiden nauhat.

Suunnittelemani showstopper kenkien päälliset ovat perusmalliltaan yksinkertaiset avokkaat. Mallin yksinkertaisuus tukee nauhoilla saatavaa tyylin muunneltavuutta. Jalkinemallin ideana on muotoilu, joka saattaa poiketa jokaisella käyttökerralla. Nauhat voi myös solmia erilailla eri jalkoihin, jolloin tyyliin tulee näkyviin kenkien muotoiltavuus. Nauhojen runsaus korostaa ja lisää volyymiä. Samanlaista efektiä ei saisi aikaan ohuilla ja lyhyillä nauhoilla. Nauhojen käyttö ei olisi myöskään yhtä monipuolista, jos kyseessä olisi matala jalkine esimerkiksi vain noin kahden senttimetrin korolla. Showstopper –kenkien suunnittelussa pyrin jatkuvaan muotoiluun ja siluetin vaihtuvuuteen. Muunneltavuudella pystytään lisäämään juhla-kenkien käyttöikää sekä käyttökertoja muuttuvan tyylin ansiosta (kuvat 24-26).

Kuva 24. Nauhat jalkaa pitkin

Kuva 25. Nauhat nilkan ympärillä

Kuva 26. Nauhat kengän ympärillä

Jalkineita suunniteltaessa korko on tärkeässä roolissa etenkin korkeakorkoisissa malleissa. Opinnäytetyönä suunnittelemani showstopper-asun jalkineiden koron muoto määräytyi Cobblerinan varastossa olevien korkomallien joukosta. Yksinkertaiseen stiletto-korkoon saa yllätyksellisyyttä värin valinnalla. Malliston väreissä oleva vaaleansininen sopi koron väriksi yhdistäen showstopper jalkineet asussa olevan laukun sinihopeaan värimaailmaan. Showstopper-kengät ovat hopeiset yleisväritykseltään ja nauhat ovat harmaat. Korkojen väri tuo kenkien neutraaliin värimaailmaan niiden kaipaaman yllätyksellisyyden.

Showstopper-jalkinemalliin saa lisää uusia tyylejä lisäämällä irrotettavia elementtejä (kuva 27). Esimerkkinä malliksi tein lisättävän osan, jota voi käyttää edessä, takana tai sivulla. Tämä lisättävä osa voisi olla vaikka pitkä saapikkaan varsi, joka kiinnitetään avokkaisiin nauhoilla solmimalla. Lisättävät osat tuovat jalkineisiin muunneltavuutta ja sen myötä lisää käyttökertoja. Ekologisesta näkökulmasta olisi mielenkiintoista jatkaa mallin tuotekehittelyä niin, että Cobblerina voisi ottaa mallistoonsa nauhoin varustettuja, tyyliltään yksinkertaisia kenkiä, joihin saisi lisäosina erimittaisia varsia.

Kuva 27. Lisää tyylejä irrotettavilla osilla

5.3 Vaate

Valitsin Cobblerinan showstopper-asun vaatteeksi mekon sen muotoiltavuudessa olevien mahdollisuuksien vuoksi. Mekossa saa leikitellä helman yksityiskohdilla sekä vapaana liikkuvalla materiaalilla. Halusin myös, että vaateen ylä- ja alaosa ovat kiinni toisissaan, eivätkä erillisinä hameena ja toppina. Lisäksi mekko on huomiota herättävä vaihtoehto showstopperiksi muun malliston ollessa arkipukeutumiseen pohjautuvaa. Cobblerinan malliston muut naisten asut koostuvat paidasta ja housuista.

Mekon muotoilu lähtee liikkeelle sopivan kokoisen mallinukan valinnasta, valittu nukke on kokoa 36. Ennen varsinaisen muotoilun aloittamista on hyvä tehdä alusmekko, joka toimii pohjana ja kiinnitysalustana varsinaisille muotoilemalla aikaansaaduille kappaleille. Pohjan on hyvä olla tukevaa kangasta ja alushame tulee sijoittaa oikea puoli sisäänpäin. Näin saadaan siisti vuoritus mekolle jo aluksi, eikä sitä tarvitse tehdä jälkeinpäin. Pohjana toimiva alusmekko antaa myös osittain muodon tulevalle mekolle sekä toimii tukena muille materiaaleille (kuva 28). Cobblerinan showstopper-mekon selkä on avonainen, eikä hihoja tai kiinteitä taakse meneviä olkaimia ole. Alusmekko tulee muotoilla ennen muiden osien lisäämistä oikeaan muotoon selän ja etumuksen osalta, jotta minimoidaan hukkamateriaali ja hahmotetaan mekon yläosan tuleva muoto. Helmalla ei ole suurta merkitystä, koska se jää peittoon.

Kuva 28. Alusmekko

Aluksi on hyvä kokeilla erilaisia muotoja ja materiaaleja nukan päälle, näin saa käsityksen kankaiden käyttäytymisestä. Ensimmäinen päätetty muoto tulevassa mekossa oli läpikuultavasta kankaasta laskostettu helma. Helman pituudessa tuli ottaa huomioon asun kenkien näkyminen. Alusmekon helman on hyvä olla sen pituinen, ettei läpikuultavan päällyshelman alta näy mitään epäsopivaa. Mitään kappaleita ei ensimuotoilun jälkeen ommella paikalleen, sillä vaikka kyseessä on luova ja innovatiivinen muotoiluprosessi, tulee ompelujärjestys miettiä huolella loppuun asti onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseksi.

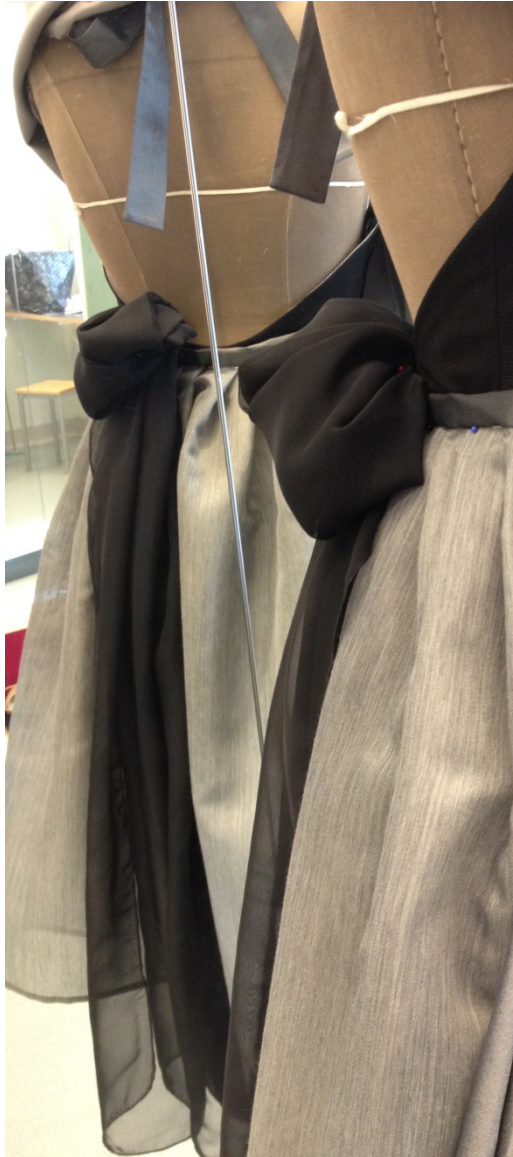
Muotoilemalla hyväksi havaittu helma tuli irrottaa paikoiltaan yläosaan tulevan kankaan kiinnityksen ajaksi. Yläosaan tuleva kappale on joustavaa kangasta. Kappaleen muoto haettiin kiinnittämällä kangas yläosan myötäisesti ja leikkaamalla kappale oikean kokoiseksi (kuva 29). Erilaisia helman kiinnitysratkaisuja mietittäessä materiaalien seasta löytyi naisten jalkineista ylimääräiseksi jääneitä nauhasuikaleita. Nämä suikaleet päätyivät niskalennkinauhoiksi sekä helman laskostuskaitaleeksi. Silitetty ja huoliteltu helmakangas tuli laskostaa nauhaan tasaisesti ja sen avulla koko helma lopulta kiinnitettiin paikalleen. Yläosa ommeltiin pussiin ompeleella vuorin ja päällikankaan osalta ja samalla ompeleella kiinnitettiin myös niskan ympäri solmittavat kiinnitysnauhat. Mekon sivusaumassa on vetoketju, joka ulottuu lantiolle asti puettavuuden helpottamiseksi.

Kuva 29. Yläosan muotoilua

Helman ja yläosan löydettyä muotonsa, vuorossa olivat mekkoon tulevat yksityiskohdat. Vapaassa muotoilussa tulee olla tarkkana siinä, mikä on liikaa ja mikä perusteltua lisättäessä uusia elementtejä suunniteltavaan

tuotteeseen. Muotoillessani yksityiskohtia showstopper-mekkoon, yritin antaa sille aikaa ja katsella sitä kriittisesti löytääkseni hyvän lopputuloksen. Cobblerinan muun malliston vaatteiden muotokieli on melko yksinkertainen ja halusin säilyttää linjan myös showstopperissa. Lopulta päädyin laittamaan helmaan taakse mustan kaitaleen, joka on kiinni helmassa ruusukkeen kaltaisella elementillä (kuva 30). Toiseksi yksityiskohdaksi suunnittelin helmaan eteen päällystaskun (kuva 31), jonka muoto on vapaa, eikä se varsinaisesti näytä taskulta. Showstopper mekosta tuli melko yksinkertainen, mutta silti oivaltava ja tyyliään ajankohtainen.

Kuva 30.
Kuva 31.

Helman takaosan ruusuke
Helman etuosan päällystasku

6 POHDINTAA SUUNNITTELUMENETELMIEN KARTUTTAMISEN JA SUUNNITTELUN ONNISTUMISESTA

Olen tyytyväinen showstopper-asuun kokonaisuutena. Mielestäni se sopii muuhun mallistoon, mutta erottuu silti selvästi luoden pysäyttävän hetken asun tullessa lavalle. Korkeat korot ja mekko luovat kontrastia muun malliston ollessa tyyliltään arkisempaa. Tuotteet toimivat hyvin yhdessä, mutta myös erikseen ja itsenäisinä malliston osina. Erityisen tyytyväinen olen jalkineiden muunneltavuuteen ja muotoilun erilaisiin mahdollisuuksiin. Jalkineissa ja laukussa tulee mielestäni hyvin esiin ekologinen näkökulma niiden ollessa muunneltavia. Ekologisesti ajattelevalle Cobblerinan kohderyhmälle laukun ja jalkineiden muunneltavuus sopii hyvin. Kun tuotetta pystyy muuntelemaan, siihen ei kyllästy niin nopeasti ja se saa enemmän käyttökertoja.

Lähdeaineistosta löydetty suunnittelutavat auttoivat Cobblerinan kevään 2014 malliston showstopper asun suunnittelussa. Mallinukun päälle muotoilu on hyvä tapa valmistaa uniikkeja juhlamekkoja. Muotoilemalla nukun päälle pystyy heti näkemään helman runsauden ja kankaan laskeutuvuuden. Cobblerinan showstopper-mekon muotoilun yksityiskohdat keskittyivät helmaan. Yläosan ollessa yksinkertainen helma saa rönseyllä enemmän. Päälystasku ja takaosan musta ruusuke toimivat tärkeimpinä yksityiskohtina mekossa.

Showstopper laukun suunnittelussa sovellettu silhuettisuunnittelu jää varmasti Cobblerinalla käyttöön. Jatkossa tapaa voi soveltaa niin, että ei käytä kaikkia kuutta laukkusilhuettia vaan valitsee niistä tarpeen mukaan. Jos Cobblerinan mallisto kaipaa esimerkiksi pientä clutch laukkuja silhueteista valitaan tarpeeseen sopivat ja niitä käytetään sijoittamalla ideakuvien päälle.

Cobblerinan showstopper jalkinemallin suunnittelu alkoi lestin päälle asioiden kokeilusta. Inspiroituminen lähti aluksi liikkeelle Aki Choklatin Footwear Design kirjan esimerkkikuvasta. Kuvan pohjalta tehdyt omat kokeilut johtivat muunneltavan jalkinemallin syntymiseen. Jalkineiden suunnittelu lestin avulla on perinteinen tapa, joka on Cobblerinalla käytössä ennestään. Opinnäytetyö toi kuitenkin uusia ideoita, kuinka monipuolistaa sitä suunnittelutapaa.

Keräsin lähdeaineistosta sekä vaate- että jalkinesuunnittelulle tyypillisiä suunnittelutapoja. Lähdeaineistosta nousi esille kolmen tyylisiä suunnittelutapoja; muotoilu lestin tai nukun päälle, arkipäivän esineiden hyödyntäminen suunnittelussa sekä silhuetti- ja sapluunasuunnittelu. Näiden otsikoiden alle keräsin tietoa riippumatta siitä, oliko tapaa lähdeaineistossa käytetty jalkineiden vai vaatteiden suunnittelussa. Kaikkia opinnäytetyössä mainittuja tapoja voi hyödyntää sovellettuna niin jalkineita, vaatteita kuin laukkujakin suunniteltaessa.

Cobblerinan showstopper-asukokonaisuudessa jalkineiden osalta hyödynsin niille tyypillistä suunnittelutapaa, inspiroituminen lestin päälle kokeilemalla. Mekon suunnittelussa käytin vaatteille tyypillistä

mallinukun päälle muotoilua. Showstopper -laukun suunnittelin jalkineille tyypillisellä silhuetti-tavalla. Laukkua suunniteltaessa käytin avukseni Cobblersinan kevään 2014-malliston ideatauluja kokeillessani laukkujen silhuetteja kuvien päälle. Koko suunnitteluprosessin taustalla oli myös malliston värikartta, joka määritteli showstopper asukokonaisuuden värimaailman.

Opinnäytetyö on auttanut löytämään uusia tapoja suunnitella, joita Cobblersina voi hyödyntää tulevaisuudessa. Osa suunnittelutavoista oli jo käytössä olevia ja ennestään tuttuja, mutta opinnäytetyö antoi niihin uutta näkökulmaa. Käytössä olevia suunnittelutapoja voidaan hyödyntää uudella tavalla, kun niitä sovelletaan totutusta poiketen. Esimerkiksi jalkinesuunnittelussa käytetty silhuettisuunnittelu toimii laukkusuunnittelussa, kun sitä soveltaa. Opinnäytetyön lopputulos hyödyntää myös muita suunnittelijoita, jotka kokevat tarvitsevänsä suunnitteluun uusia tapoja inspiroitua ja löytää innovatiivisia muotoja tuotteisiin.

6.1 Kuvat valmiista showstopper asukokonaisuudesta

Kuvat 32-33. Showstopper asukokonaisuus

LÄHTEET

Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King

Dillon, Susan. 2012. The Fundamentals of Fashion Management. 1. painos. Sveitsi: AVA Publishing SA

Faerm, Steven. 2011. Fashion Design Course. 2. painos. Iso-Britannia: Thames & Hudson Ltd

Faerm, Steven. 2012. Creating a successful fashion collection. 1. painos. Iso-Britannia: Barron's Educational Series, Inc.

Renfrew, Elinor & Renfrew, Coli. 2009. Developing a collection. 1. painos. Sveitsi: AVA Publishing SA

Schaffer, Jane & Saunders, Sue. 2012. Fashion Design Course: Accessories. 1. painos. Iso-Britannia: Thames & Hudson Ltd

Seivewright, Simon. 2012. Fashion Design: Research and Design. 2. painos. Iso-Britannia: AVA Publishing SA

Travers-Spenser, Simon & Zaman, Zarida. 2008. The Fashion Designer's Directory of Shape and Style. 1. painos. Iso-Britannia: A Quarto Book

Suulliset lähteet

Nebo, Merianne. jalkineen lehtori. Hämeen ammattikorkeakoulu. kurssi, Suunnittelu ja tekninen projekti, 2011.

Nebo, Merianne. jalkineen lehtori, Hämeen ammattikorkeakoulu. haastattelu 12.3.2014

Pritchard, Tracy & Clulee, Thomas. suunnittelun opettajat. Etelä-Walesin yliopisto. intensiivikurssi, Hämeen ammattikorkeakoulu 1.-5.10.2012 Unlocking Creativity.

Saari, Tarja. vaatetuksen lehtori. Hämeen ammattikorkeakoulu. haastattelu 13.1.2014

Kuvat

Kuva 1. Silhuetti: Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 98

Kuva 3. Täysbrogue oxford siipikärjyksellä: <http://tyyliniekka.fi/blogi/wp-content/uploads/2011/06/KenkakaappiBrogue.jpg>

Kuva 8. Malliviivoja teipatun lestin päällä: Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 109

Kuva 14. Sapluuna ideakuvan päällä: Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 99

Kuva 15. Lestin silhouetteja sapluunalla tehtynä: Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 98

Kuva 16. Luonnostelua lestin silhuettien päälle: Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 95

Kuva 17. Inspiraatiokuva: Choklat, Aki. 2012. Footwear Design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King. Sivu 102

Kuva 23. Showstopperissa käytetty lesti: <http://shoe-last-shop.com/wp-content/uploads/2012/06/GARLIC-350x350.png>

Kirjallisuus

Huey, Sue & Proctor Rebecca. 2007. New shoes, contemporary footwear design. 1. painos. Iso-Britannia: Laurence King

Nuutinen, Ana. 2004. Edelläkävijät. 1. painos. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy

Renfer, Elinor & Renfer, Colin. 2009. Fashion Desing, Developing a Collection. 1. painos. Sveitsi: AVA Publishing SA

Seivewright, Simon. 2012. Fashion Design, Reserch and Design. 2. painos. London: AVA Publishing

Sissons, Juliana. 2010. Fashion Design, Knitwear. 1. painos. Sveitsi: AVA Publishing SA